

VWS adviesvraag aan RIVM inzake het dragen van ten minste type II mondkapjes bij groepsvervoer risicogroepen

Aanleiding

Binnen het generiek kader coronamaatregelen van het RIVM geldt sinds kort een aangepast advies voor passagiers behorend tot een risicogroep die deelnemen aan vormen van groepsvervoer.¹ Risicogroepen wordt nu geadviseerd ten minste een medisch mondneusmasker type II te dragen. Deze aanpassing is het directe gevolg van het OMT advies van 19 januari 2021.² Het KNV-sectorprotocol zorgvervoer is vanaf 8 februari aangepast voor de doelgroep.

Vragen vanuit risicogroepen op aangepast advies

We begrijpen via belangenverenigingen dat het aangepaste advies vragen oproept bij personen met een kwetsbare gezondheid over de redenen waarom het RIVM gekozen heeft voor deze verscherping van het mondkapjes-advies. Kennelijk zijn er specifieke omstandigheden die zich voordoen tijdens groepsvervoer waarbij er met de nieuwe Britse variant extra adembescherming vereist is voor personen behorend tot een risicogroep. Dat roept vragen op met betrekking tot vergelijkbare omstandigheden als in het groepsvervoer waar de doelgroep zich af en toe in bevindt. VWS heeft daarom een aantal aanvullende vragen over het uitgebrachte advies.

VWS adviesvraag:

- Om volstrekte helderheid te krijgen en te kunnen beoordelen of de Rijksoverheid het advies ook voor andere situaties zou moeten overnemen is het belangrijk om de concrete achtergronden en overwegingen te kennen die het OMT heeft doen besluiten om op dit punt het mondkapjes-advies in het generiek kader coronamaatregelen aan te passen. *Kan het RIVM aangeven wat de exacte overwegingen zijn voor dit aangepaste advies? Moet dat gezocht worden in de sfeer van:*
 - o *de korte afstand tussen personen in het groepsvervoer;*
 - o *langer dan een kwartier met aantal kwetsbare personen in een beperkte ruimte;*
 - o *de ventilatie in een busje;*
 - o *de specifieke eigenschappen van de Britse variant in relatie tot de gezondheid van de doelgroep; of*
 - o *andere factoren?*
- Zijn er op basis van de door het RIVM gevolgde overwegingen bij dit aangescherpte advies andere situaties denkbaar waarin mensen met een kwetsbare gezondheid zich in vergelijkbare omstandigheden begeven en baat hebben bij een type II mondkapje? VWS denkt bijvoorbeeld dat situaties in supermarkten, wachtkamers bij zorgverleners of het openbaar vervoer vergelijkbaar zouden kunnen zijn aan de omstandigheden in het groepsvervoer. Uiteraard geldt het RIVM-advies om plekken als deze waar mogelijk te vermijden. Als een bezoek onvermijdelijk is, adviseert het RIVM een rustig tijdstip te kiezen.³ *Zou een type II mondkapje geadviseerd moeten zijn bij een "onvermijdelijk bezoek" van een persoon uit een risicogroep aan een -met groepsvervoer vergelijkbare plaats- zoals een wachtkamer of openbaar vervoermiddel?*
- Verder leeft de vraag bij risicogroepen of een nog zwaarder type mondneusmasker dan het type II of type IIR-mondkapje, dat inmiddels ook door diverse commerciële partijen wordt aangeboden (bijvoorbeeld FFP2) een nog betere bescherming biedt in situaties die vergelijkbaar zijn met de omstandigheden zoals die zich voordoen tijdens het groepsvervoer. *Met andere woorden;*

¹ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/kaders-coronamaatregelen/generiek-kader>

² <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/brieven/2021/01/19/advies-nav-96e-omt/advies-nav-96e-omt.pdf>

³ Ook het RIVM gaat ervan uit dat er voor risicogroepen situaties zijn die onvermijdelijk zijn, getuige de formulering op de webpagina met adviezen voor Risicogroepen en Covid-19: <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/risicogroepen>

- *houdt het advies om ten minste een medisch mondneusmasker type II te gebruiken in dat een zwaarder type mondneusmasker voor personen behorend tot een risicogroep te prefereren is?; en*
 - *Biedt een zwaardere adembescherming (dan type II) aan personen behorend tot een risicogroep een betere bescherming tijdens langdurig verblijf in een afgesloten ruimte met meerdere personen waar afstand houden lastig is?*
- Bij het zorgvervoer wordt aan een chauffeur die de risicogroep assisteert bij in- en uitstappen en zich daarbij niet aan de 1,5 meter richtlijn kan houden ten minste een type IIR-mondneusmasker geadviseerd. Ook bij bezoekregelingen in verpleeghuizen wordt door het RIVM al een type IIR geadviseerd als er sprake is van:
 "een verhoogd aantal besmettingen in de regio van het verpleeghuis. Dan is het advies dat bezoekers chirurgische mondneusmaskers dragen bij contact met bewoners binnen 1,5 meter."⁴
 VWS acht het waarschijnlijk dat er zich ook situaties voordoen in de privésfeer van thuiswonende personen behorend tot een risicogroep waarbij mantelzorgers of directe naasten bij het verlenen van hulp of bijstand ook niet de 1,5 meter afstand kunnen bewaren.
Zou een zwaarder type mondneusmasker dan het nu voorgeschreven niet-medisch mondkapje in voorkomende thuissituaties een grotere rol kunnen/moeten spelen in de kringbescherming rondom thuiswonende kwetsbare risicogroepen?
- De definities van het RIVM welke personen behoren tot een risicogroep bij Covid-19 zijn duidelijk vastgelegd op de webpagina *Risicogroepen en COVID-19*.⁵ De specifieke adviezen die op deze pagina aan personen behorend tot de doelgroep worden gedaan, zijn niet aangepast naar aanleiding van het laatste advies om ten minste een mondneusmasker type II tijdens vervoer te dragen.
 In het licht van bovenstaande vragen zou hier een aanpassing gewenst zijn, op zijn minst bij het kopje Vervoer. Graag daar ook naast het advies om het OV te mijden, opnemen wat het advies is aan mensen behorend tot een risicogroep die toch een *onvermijdelijke reisbeweging* met het OV moeten maken; bijvoorbeeld om een essentieel bezoek te brengen aan een arts.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/gezondheid-en-zorg/verpleegtehuizen>

⁵ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/risicogroepen>